

DERİ VE DERİ MAMULLERİ SEKTÖRÜ

2013 ŞUBAT

AYLIK İHRACAT BİLGİ NOTU

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE VE MEVZUAT ŞUBESİ

Mart 2013

2013 YILI ŞUBAT AYI TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI DEĞERLENDİRMESİ

2013 yılı Ocak-Şubat döneminde Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı % 27,4 artışla 246,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılı Ocak-Şubat döneminde Türkiye genel ihracatı ise % 5,6 oranında artarak 22,7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatının toplam ihracat içindeki payı bu dönemde %1,1 olarak hesaplanmaktadır.

Türkiye'nin Genel İhracatında Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Payı						
Birim:1000\$	2011	2012	12/13 Değişim %	2012 Ocak-Şubat	2013 Ocak- Şubat	12/13 Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	134.906.869	151.860.846	11,3	21.511.542	22.708.363	5,6
Deri ve Deri Mamülleri İhracatı	1.479.274	1.605.069	18,2	193.403	246.440	27,4
Deri ve Deri Mamülleri İhracatının Genel İhracat İçindeki Payı %	1,1	1,1		0,9	1,1	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları

Belli Başlı Pazarlarda Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın ülkeler bazında en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2013 yılının Ocak-Şubat ayında % 53,5 artışla 67,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Rusya'nın Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı % 27,4'dür.

Deri ve deri ürünleri ihracatının AB pazarındaki önemli ülkesi İtalya'ya yapılan ihracat, düşüşle geçen 2012 yılının ardından yeni yılın ilk iki ayına yükselişle girmiş ve bu dönemde % 19,6 artarak 18,6 milyon dolara yükselmiştir. AB pazarının diğer önemli ülkesi Almanya'ya deri ürünleri ihracatı ise aynı dönemde % 0,4 artışla 16,2 milyon dolar olmuştur. Bu dönemde deri ürünleri ihracatında İtalya'nın payı ise % 7,6'ya yükselirken, Almanya'nın payı ise % 6,6 olarak kaydedilmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer öne çıkan ülkeler arasında bu dönemde ihracatta % 46,8 artış göstererek 14,7 milyon dolara yükselen ve payını % 6'ya çıkararak Irak, % 231,5 artarak 9,1 milyon dolara çıkan ve payını % 3,7'ye yükselten Ukrayna ile % 135,2 artışla 4,9 milyon dolara çıkararak bu dönemde 11. büyük pazar olan ve payını % 2'ye çıkararak Kırgızistan'dır.

Öte yandan, deri ve deri ürünleri ihracatında AB pazarının diğer önemli ülkeleri olan Fransa'ya bu dönemde yapılan ihracat % 5,5 artarak 10,5 milyon dolara yükselirken, diğer önemli pazar İngiltere'ye yapılan ihracat ise % 1,7 düşüşle 10,8 milyon dolara gerilemiş bulunmaktadır.

Asya pazarının iki önemli ülkesi Çin ve Hong Kong'a yapılan deri ürünleri ihracatı ise aynı dönemde sırasıyla % 9,3 ve % 11,8 artışla 6,4 ve 5,2 milyon dolara yükselirken, deri ürünleri ihracatındaki payları da sırasıyla % 2,6 ve % 2,1 olarak kaydedilmiştir.

Geçmiş dönemlerde, dönem dönem ilk 10 pazar arasına giren diğer önemli pazarlarımızdan Hollanda, ABD ve İspanya, bu dönemde sırasıyla 12., 13. ve 16. pazarlar olarak kendilerine yer bulmuşlardır.

		TÜRKİYE DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI							
		2012 ŞUBAT 1000 \$	2013 ŞUBAT 1000 \$	DEĞİŞİM %	2012 OCAK-ŞUBAT 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2013 OCAK-ŞUBAT 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1	RUSYA FEDERASYONU	23.168	36.501	57,6	43.956	22,7	67.464	27,4	53,5
2	İTALYA	8.087	10.068	24,5	15.569	8,1	18.613	7,6	19,6
3	ALMANYA	7.550	7.136	-5,5	16.136	8,3	16.208	6,6	0,4
4	İRAK	5.407	8.128	50,3	10.005	5,2	14.687	6,0	46,8
5	İNGİLTERE	5.470	5.654	3,4	10.954	5,7	10.763	4,4	-1,7
6	FRANSA	4.822	5.035	4,4	9.955	5,1	10.503	4,3	5,5
7	UKRAYNA	1.716	4.473	160,7	2.755	1,4	9.131	3,7	231,5
8	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.250	2.654	-18,4	5.824	3,0	6.363	2,6	9,3
9	SUUDİ ARABİSTAN	3.259	3.211	-1,5	6.113	3,2	5.872	2,4	-3,9
10	HONG KONG	2.826	3.004	6,3	4.689	2,4	5.242	2,1	11,8
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		65.555	85.865	31,0	125.954	65,1	164.847	66,9	30,9
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		103.581	130.802	26,3	193.336	100,0	246.338	100,0	27,4

Ülke Grupları Bazında Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, deri ve deri ürünleri ihracatımızın % 34,6'lık payıyla en önemli pazarı olan AB-27 ülke grubuna yapılan ihracat, 2013 yılı Ocak-Şubat döneminde % 6,9 artışla 85,3 milyon dolar olmuştur.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer önemli pazarımız olan eski Doğu Bloğu ülke grubuna yapılan ihracat, bu dönemde % 52 gibi yüksek bir oranda artarak 81,1 milyon dolara yükselmiştir. Bu ülke grubunun Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 32,9'a yükselirken, ülke grupları arasında bu dönemde en yüksek artış oranı da eski Doğu Bloğu pazarında kaydedilmiştir.

Ülke grupları açısından diğer yüksek oranlı artışlarda Türk Cumhuriyetleri grubuna ihracat % 42,5 artış gösterirken, Diğer Avrupa ülke grubuna yapılan ihracat % 40,2, Ortadoğu ülke grubuna yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı ise % 38,4 oranında artış göstermiştir.

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı								
	2012 ŞUBAT 1000\$	2013 ŞUBAT 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %	2012 OCAK-ŞUBAT 1000\$	2013 OCAK-ŞUBAT 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %
AB Ülkeleri (27) Toplamı	40.323	45.199	12,1	34,6	79.856	85.343	6,9	34,6
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan, B. Rusya vb.)	29.858	43.675	46,3	33,4	53.339	81.076	52,0	32,9
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (Irak, S. Arabistan, İsrail, BAE vb.)	11.516	16.000	38,9	12,2	21.743	30.102	38,4	12,2
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Çin, Hong Kong, Japonya, G. Kore vb.)	7.904	7.778	-1,6	5,9	13.753	16.039	16,6	6,5
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Kazakistan, Azerbaycan, Özbekistan, vb.)	6.525	9.194	40,9	7,0	11.380	16.213	42,5	6,6
Afrika Ülkeleri Toplamı (Fas, Mısır, Libya, Tunus vb.)	3.263	4.252	30,3	3,3	6.089	8.057	32,3	3,3
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb.)	2.295	2.943	28,2	2,2	4.051	5.536	36,7	2,2
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	1.591	1.408	-11,5	1,1	2.383	3.342	40,2	1,4
Serbest Bölgeler Toplamı	307	354	15,3	0,3	742	631	-15,0	0,3
Toplam Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı	103.581	130.802	26,3	100,0	193.336	246.338	27,4	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

2013 yılının Ocak-Şubat döneminde deri ve deri ürün grupları içerisinde en çok ihracat ayakkabı ürünlerinde yapılmış olup, 118 milyon dolarlık ihracat ile bir önceki yıla göre % 43 oranında artış kaydedilmiştir. Ayakkabı ürün grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 47,9 düzeyine yükselmiştir.

Deri ve deri ürün grupları içinde diğer yüksek ihracat yapılan grup deri giyim ve kürk giyim ürünlerinden oluşan deri konfeksiyon grubu olup, bu ürün grubundan gerçekleştirilen toplam ihracat, 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde geçen yıla göre % 36,1 oranında artarak 56,4 milyon dolara yükselmiştir. Deri giyim ve kürk giyim ürün gruplarının Türkiye toplam deri ihracatındaki payı % 22,9 düzeyindedir.

Deri konfeksiyon ürün grubunu oluşturan iki önemli kalemden deri giyim ürün grubundan gerçekleştirilen ihracat, 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 31,7 oranında artarak 43,1 milyon dolara yükselirken, bu ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 17,5'e yükselmiştir.

Deri konfeksiyon ürün grubunun diğer kalemi kürk giyim eşyası grubundan ise bu dönemde 13,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, 2012 yılının eş dönemine göre % 52,4 oranında artış meydana gelmiştir. Kürk giyim ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı ise % 5,4'tür.

Deri ve deri ürünleri ihracatının diğer önemli bir grubu olan saraciye ürün grubundan bu dönemde % 3,6 düşüşle 36,9 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Saraciye ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamülleri ihracatındaki payı ise % 15'dir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grupları toplamında 2013 yılı Ocak-Şubat döneminde 33,5 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 12,4 seviyesindedir. Bu ürün grupları toplamının Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 13,6 olarak hesaplanmaktadır.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ürün grubundan bu dönemde Türkiye'den 23,9 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 13,1 seviyesindedir. Bu ürün grubunun toplam deri ihracatındaki payı % 9,7'dir.

İşlenmiş kürk grubu ihracatı, 2013 yılı Ocak-Şubat döneminde % 10,9 oranında artışla 9,6 milyon dolara yükselmiş, bu ürün grubunun toplam deri ve deri mamulleri ihracatında payı ise % 3,9 olarak kaydedilmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer ürün gruplarına göre daha az ihracat yapılan ham deri ve ham kürk ürün grupları toplamında ise bu dönemde 127 bin dolarlık ihracat yapılmıştır.

2013 ŞUBAT AYI DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)									
DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2012 ŞUBAT	2013 ŞUBAT	2012/2013 Değişim	2012 OCAK-ŞUBAT	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2013 OCAK-ŞUBAT	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2012/2013 Değişim
4101-4103	HAM DERİ	1	67	100,0%	5	0,0	106	0,0	2020,0%
4301	HAM KÜRK	0	5	100,0%	1	0,0	21	0,0	2000,0%
	HAM DERİ + HAM KÜRK TOPLAMI	1	72	100,0%	6	0,0	127	0,1	2016,7%
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ	11.761	12.343	4,9%	21.130	10,9	23.888	9,7	13,1%
4302	İŞLENMİŞ KÜRK	6.291	5.446	-13,4%	8.681	4,5	9.628	3,9	10,9%
	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ + İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	18.052	17.789	-1,5%	29.811	15,4	33.516	13,6	12,4%
4203.10	DERİ GİYİM	15.253	22.266	46,0%	32.727	16,9	43.108	17,5	31,7%
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI	5.012	6.432	28,3%	8.748	4,5	13.336	5,4	52,4%
	DERİ GİYİM + KÜRK GİYİM TOPLAMI	20.265	28.698	41,6%	41.475	21,5	56.444	22,9	36,1%
4201-4202-4203.21/29/30/40-4204-4206	SARACİYE TOPLAMI	19.741	19.075	-3,4%	38.249	19,8	36.889	15,0	-3,6%
64	AYAKKABI TOPLAMI	44.893	64.457	43,6%	82.512	42,7	118.011	47,9	43,0%
	GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI	103.581	130.802	26,3%	193.336	100,0	246.338	100,0	27,4%
Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları									

Belli Başlı Pazarlarda Ürün Grupları Bazında Gelişmeler

1- Ham Deri ve Ham Kürk Grubu

2013 yılı Ocak-Şubat döneminde Fransa'ya 59 bin dolar, Rusya'ya 30 bin dolar, Almanya'ya ise 6 bin dolar değerinde ham deri ihracatı gerçekleştirilmiştir. Ham deri ihracatı bu dönemde 106 bin dolara yükselmiştir.

EN FAZLA HAM DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4101- 4103)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-ŞUBAT	2013 OCAK-ŞUBAT	DEĞİŞİM %	PAY %
FRANSA	0	59	100,0%	55,7%
RUSYA FEDERASYONU	0	36	100,0%	34,0%
ALMANYA	0	6	100,0%	5,7%
UKRAYNA	0	5	100,0%	4,7%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ İHRACATI	5	106	2020,0%	100,0%

Aynı dönemde, ham kürk ürün grubunda, Gana'ya 16 bin dolar, Avusturya'ya ise 5 bin dolar değerinde ihracat yapılmıştır.

HAM KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-ŞUBAT	2013 OCAK-ŞUBAT	DEĞİŞİM %	PAY %
GANA	0	16	100,0%	76,2%
AVUSTURYA	0	5	100,0%	23,8%
KAZAKİSTAN	1	0	-100,0%	0,0%
TÜRKİYE TOPLAM HAM KÜRK İHRACATI	1	21	100,0%	100,0%

2013 yılının Ocak-Şubat döneminde Türkiye'den Fransa'ya 59 bin dolar, Rusya'ya 36 bin dolar, Gana'ya 16 bin dolar, Almanya'ya ise 6 bin dolar değerinde ham deri ve kürk ihraç edilerek toplam 127 bin dolar değerinde ihracat yapılmıştır.

EN FAZLA HAM DERİ ve KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4101- 4103 , 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-ŞUBAT	2013 OCAK-ŞUBAT	DEĞİŞİM %	PAY %
FRANSA	0	59	100,0%	46,5%
RUSYA FEDERASYONU	0	36	100,0%	28,3%
GANA	0	16	100,0%	12,6%
ALMANYA	0	6	100,0%	4,7%
UKRAYNA	0	5	100,0%	3,9%
AVUSTURYA	0	5	100,0%	3,9%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ ve KÜRK İHRACATI	6	127	2016,7%	100,0%

2- Yarı İşlenmiş / Bitmiş Deri ve İşlenmiş Kürk Grubu

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ürün grubunda bu dönemde en çok ihracat Hong Kong, Çin ve Ukrayna'ya yapılmış olup, en büyük pazar olan Hong Kong'a yapılan ihracat % 29,9 artışla 4,2 milyon dolara yükselmiştir. Hong Kong'un yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 17,5 seviyesindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatının diğer önemli ülkelerinden Çin'e yapılan ihracat ise bu dönemde % 14,2 düşerek 3,7 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Bu ürün grubunda % 197,8 artış ve 3,6 milyon dolar ihracatla Ukrayna ile % 177,9 artış ve 2 milyon dolar ihracatla İtalya'nın yanı sıra % 179 artış ve 1 milyon dolar ihracatla Bulgaristan da ön plana çıkmaktadır. Öte yandan, ABD ve Güney Kore'ye bu dönemde yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı ise ihracat düzeyler sınırlı olsa da sırasıyla % 115,3 ve % 108 oranlarında artış göstermiştir.

EN FAZLA YARI İŞLENMİŞ VE BITMİŞ DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4104 - 4115)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-ŞUBAT	2013 OCAK-ŞUBAT	DEĞİŞİM %	PAY %
HONG KONG	3.222	4.186	29,9%	17,5%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	4.294	3.685	-14,2%	15,4%
UKRAYNA	1.215	3.618	197,8%	15,1%
RUSYA FEDERASYONU	2.810	2.821	0,4%	11,8%
İTALYA	704	1.956	177,9%	8,2%
BULGARISTAN	369	1.029	179,0%	4,3%
ALMANYA	1.010	1.026	1,6%	4,3%
ABD	404	870	115,3%	3,6%
GÜNEY KORE	363	755	108,0%	3,2%
SIRBISTAN	436	337	-22,6%	1,4%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. / BITMİŞ DERİ İHRACATI	21.130	23.888	13,1%	100,0%

İşlenmiş kürk ürün grubunda en çok ihracat Rusya'ya yapılmakta olup, bu pazara ihracat 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde geçen yıla göre % 255,5 artışla 4 milyon dolara yükselmiştir. Böylece Rusya'nın yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 41,9 seviyesine yükselmiştir.

İşlenmiş kürk ihracatının diğer önemli ülkelerinden Çin'e yapılan ihracat bu dönemde % 52 artarak 1,9 milyon dolar olarak kaydedilirken, diğer 2 önemli pazar İtalya ve Hong Kong'a ihracatlar sırasıyla % 40,4, ve % 38,3 oranlarında düşmüştür. Bu dönemde Çin'in payı % 19,7'ye yükselirken, İtalya'nın payı % 10,6'ya ve Hong Kong'un payı ise % 6,2'ye gerilemiştir.

İşlenmiş kürk ihracatında daha alt sırada yer almalarına karşın G. Kore'ye ihracat % 69,8, İngiltere'ye ihracat ise % 180 oranlarında artış göstermiştir.

EN FAZLA İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4302)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-ŞUBAT	2013 OCAK-ŞUBAT	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	1.134	4.030	255,5%	41,9%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	1.246	1.893	52,0%	19,7%
İTALYA	1.718	1.024	-40,4%	10,6%
HONG KONG	964	595	-38,3%	6,2%
GÜNEY KORE	238	405	69,8%	4,2%
İNGİLTERE	113	316	180,0%	3,3%
UKRAYNA	323	173	-46,6%	1,8%
ALMANYA	501	166	-66,8%	1,7%
FRANSA	193	166	-14,1%	1,7%
ESTONYA	10	154	1462,5%	1,6%
TÜRKİYE TOPLAM İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI	8.681	9.628	10,9%	100,0%

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ürün grubunda en çok ihracat Rusya, Çin ve Hong Kong'a yapılmakta olup, en büyük pazar olan Rusya'ya yapılan ihracat bu dönemde geçen yıla göre % 73,7 artışla 6,9 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'nın yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ihracatındaki payı % 20,4 seviyesindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ihracatının diğer önemli ülkelerinden Çin'e yapılan ihracat aynı dönemde ancak % 0,7 artarak 5,6 milyon dolar olarak kaydedilirken, % 14,2 artış ve 4,8 milyon dolar ihracat ile Hong Kong takip etmektedir. Bu ürün grubu ihracatında 4. büyük pazar olan Ukrayna'ya ihracat bu dönemde % 146,4 artarak 3,8 milyon dolara yükselirken, daha alt sırada yer almalarına karşın G. Kore, Bulgaristan ve ABD'ye ihracatlar ise aynı dönemde sırasıyla % 92,8, % 178,1 ve % 94,3 oranlarında artış göstermiştir.

EN FAZLA YARI İŞL. VE BİTİMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-ŞUBAT	2013 OCAK-ŞUBAT	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	3.943	6.851	73,7%	20,4%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	5.540	5.578	0,7%	16,6%
HONG KONG	4.187	4.781	14,2%	14,3%
UKRAYNA	1.538	3.791	146,4%	11,3%
İTALYA	2.422	2.981	23,1%	8,9%
ALMANYA	1.511	1.193	-21,1%	3,6%
GÜNEY KORE	602	1.160	92,8%	3,5%
BULGARİSTAN	370	1.029	178,1%	3,1%
ABD	508	987	94,3%	2,9%
FRANSA	1.211	481	-60,3%	1,4%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. VE BİTİMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI	29.811	33.516	12,4%	100,0%

3- Deri Giyim ve Kürk Giyim Grubu

Deri giyim ürün grubunda en çok ihracat Rusya'ya yapılmakta olup, bu pazara ihracat 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde geçen yıla göre % 44,6 artışla 18,4 milyon dolara yükselmiştir. Böylece Rusya'nın deri giyim ihracatındaki payı % 42,8'e çıkmıştır.

Deri giyim ihracatının diğer önemli ülkelerinden Fransa'ya yapılan ihracat bu dönemde % 55,4 artarak 6,1 milyon dolara yükselirken, diğer önemli pazar Almanya'ya ihracat % 12,7 düşerek 3,4 milyon dolara gerilemiştir.

Deri giyim ürün grubunda diğer önemli pazar olan ABD'ye aynı dönemde yapılan ihracat % 317,5 oranında artarken, İsveç'e yapılan ihracat % 144,1, Belçika'ya yapılan ihracat ise % 164,5 oranlarında artmıştır. Daha alt sıralarda yer alan İngiltere ve BAE'ne yapılan ihracatın bu dönemde sırasıyla % 237,3 ve % 127,4 oranlarında artması da dikkat çekmektedir.

EN FAZLA DERİ GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4203.10)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-ŞUBAT	2013 OCAK-ŞUBAT	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	12.754	18.444	44,6%	42,8%
FRANSA	3.932	6.110	55,4%	14,2%
ALMANYA	3.888	3.394	-12,7%	7,9%
ABD	468	1.952	317,5%	4,5%
İSVEÇ	604	1.473	144,1%	3,4%
BELÇİKA	489	1.292	164,5%	3,0%
İTALYA	2.099	1.207	-42,5%	2,8%
İNGİLTERE	357	1.205	237,3%	2,8%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	529	1.203	127,4%	2,8%
İSPANYA	529	683	29,1%	1,6%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ GİYİM İHRACATI	32.727	43.108	31,7%	100,0%

Kürk giyim ihracatının geleneksel en büyük pazarı Rusya'ya 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde % 78,5 artışla 8,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Kürk giyim ihracatının önemli bölümünün gerçekleştirildiği Rusya pazarının Türkiye kürk giyim ihracatındaki payı ise bu dönemde % 61,3'e yükselmiştir.

Kürk giyim ihracatımızın diğer önemli pazarı konumundaki Fransa'ya yapılan ihracat bu dönemde % 20,9 artışla 773 bin dolara yükselirken, İtalya'ya yapılan ihracat ise bu dönemde % 138,6 artarak 669 bin dolara yükselmiştir. Kürk giyim ihracatının diğer yükselen pazarı olan Ukrayna'ya ihracat ise aynı dönemde % 267,8 artışla 626 bin dolara yükselmiştir.

Daha alt sıralarda yer alan Çin'e ihracatın da bu dönemde % 1604 oranında artması dikkat çekmektedir.

EN FAZLA KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4303 - 4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-ŞUBAT	2013 OCAK-ŞUBAT	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	4.577	8.172	78,5%	61,3%
FRANSA	639	773	20,9%	5,8%
İTALYA	280	669	138,6%	5,0%
UKRAYNA	170	626	267,8%	4,7%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	346	571	65,1%	4,3%
ALMANYA	779	501	-35,7%	3,8%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	25	427	1604,3%	3,2%
ABD	367	234	-36,4%	1,8%
KAZAKİSTAN	312	168	-46,3%	1,3%
SEYŞEL ADALARI	0	119	100,0%	0,9%
TÜRKİYE TOPLAM KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI	8.748	13.336	52,4%	100,0%

Türkiye toplam deri giyim ve kürk giyim ihracatı açısından en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat 2013 yılı Ocak-Şubat döneminde % 53,6 artışla 26,6 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'nın Türkiye deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı % 47,2'dir.

Deri ve kürk giyim ihracatının diğer önemli ülkelerinden Fransa'ya yapılan ihracat bu dönemde % 50,6 oranında artarak 6,9 milyon dolara yükselirken, diğer önemli pazar Almanya'ya ihracat ise % 16,5 düşerek 3,9 milyon dolara gerilemiştir. Deri ve kürk giyim ürün grubunda diğer önemli pazarlardan olan ABD'ye Ocak-Şubat döneminde yapılan ihracat % 161,7 artarken, BAE'ne yapılan ihracat ise % 102,8 oranında artış göstermiştir.

İtalya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 21,2 düşerken, daha alt sıralarda yer alan İsveç'e ihracat % 122, Belçika'ya ihracat % 141,8, İngiltere'ye ihracat % 133,7, Ukrayna'ya ihracat ise % 181,4 oranında artış göstermiştir.

EN FAZLA DERİ ve KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4203.10, 4303 - 4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-ŞUBAT	2013 OCAK-ŞUBAT	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	17.331	26.615	53,6%	47,2%
FRANSA	4.571	6.883	50,6%	12,2%
ALMANYA	4.667	3.895	-16,5%	6,9%
ABD	835	2.186	161,7%	3,9%
İTALYA	2.379	1.876	-21,2%	3,3%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	875	1.774	102,8%	3,1%
İSVEÇ	683	1.518	122,0%	2,7%
BELÇİKA	537	1.299	141,8%	2,3%
İNGİLTERE	536	1.253	133,7%	2,2%
UKRAYNA	412	1.159	181,4%	2,1%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ ve KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI	41.475	56.444	36,1%	100,0%

4- Saraciye Ürün Grubu

Saraciyeye ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde % 15,5 artışla 10,2 milyon dolara yükselmiştir. İtalya'nın Türkiye saraciyeye ihracatındaki payı ise bu dönemde % 27,7'ye yükselmiştir.

Saraciyeye ihracatının diğer önemli pazarı olan Almanya'ya ihracat bu dönemde % 21,3 artarak 5,4 milyon dolara çıkarken, İngiltere'ye ihracatın ise % 22,1 düşerek 5,2 milyon dolara gerilemesi dikkat çekmektedir.

Saraciyeye ihracatında bu dönemde Rusya'ya yapılan ihracatın % 14,1 düşerek 2,2 milyon dolara gerilemesi de göze çarparken, diğer önemli pazarlarımızdan Fransa'ya ihracat % 29,8 gerilerken, İspanya'ya yapılan ihracatta da % 47,4 oranında sert bir düşüş yaşanmıştır.

Daha alt sıralarda yer almalarına karşın Irak ve Avusturya'ya saraciyeye ihracatı bu dönemde sırasıyla % 81,1 ve % 93,6 oranlarında artış göstermiştir.

EN FAZLA SARACİYE İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4201-4202-4203.21-4203.29-4203.30-4203.40-4204-4206)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-ŞUBAT	2013 OCAK-ŞUBAT	DEĞİŞİM %	PAY %
İTALYA	8.856	10.228	15,5%	27,7%
ALMANYA	4.490	5.446	21,3%	14,8%
İNGİLTERE	6.692	5.214	-22,1%	14,1%
RUSYA FEDERASYONU	2.545	2.186	-14,1%	5,9%
FRANSA	2.008	1.410	-29,8%	3,8%
İSPANYA	2.639	1.389	-47,4%	3,8%
HOLLANDA	785	1.040	32,5%	2,8%
IRAK	495	897	81,1%	2,4%
AVUSTURYA	461	893	93,6%	2,4%
ABD	1.242	879	-29,2%	2,4%
TÜRKİYE TOPLAM SARACİYE İHRACATI	38.249	36.889	-3,6%	100,0%

5- Ayakkabı Ürün Grubu

Ayakkabı ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya 2013 yılı Ocak-Şubat döneminde % 57,9 artışla 31,7 milyon dolarlık ayakkabı ihracatı yapılmıştır. Rusya'nın Türkiye'nin ayakkabı ihracatındaki payı % 26,9 seviyesindedir.

Ayakkabı ihracatının diğer önemli pazarı olan Irak'a yapılan ihracat bu dönemde % 45,5 artarak 13,8 milyon dolara yükselirken, Irak'ın deri ürünleri ihracatındaki payı % 11,7'ye yükselmiştir.

Ayakkabı ihracatının diğer geleneksel önemli pazarı olan Almanya'ya ihracat ise bu dönemde % 9,3 artışla 5,5 milyon dolara yükselmiş, ayakkabı ihracatındaki payı ise % 4,7'ye çıkmıştır.

Aynı dönemde geçmiş dönemin yükselen pazarlarından S. Arabistan'a yapılan ihracat ise % 5,3 düşerek 5,7 milyon dolara gerilemiştir.

Bu dönemin diğer yükselen pazarları ise % 135 artışla 4,5 milyon dolar ihracat seviyesine yükselen Kırgızistan ile % 1047,7 oranında artışla 3,7 milyon dolar ihracat değerine yükselen Ukrayna olmuştur.

EN FAZLA AYAKKABI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTIP 6401 - 6406)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-ŞUBAT	2013 OCAK-ŞUBAT	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	20.110	31.746	57,9%	26,9%
IRAK	9.460	13.760	45,5%	11,7%
SUUDİ ARABİSTAN	6.042	5.724	-5,3%	4,9%
ALMANYA	5.034	5.500	9,3%	4,7%
KIRGIZISTAN	1.933	4.544	135,0%	3,9%
İNGİLTERE	3.352	3.880	15,8%	3,3%
UKRAYNA	319	3.666	1047,7%	3,1%
İTALYA	1.894	3.515	85,6%	3,0%
HOLLANDA	3.772	3.334	-11,6%	2,8%
BULGARİSTAN	3.058	3.252	6,4%	2,8%
TÜRKİYE TOPLAM AYAKKABI İHRACATI	82.512	118.011	43,0%	100,0%

2013 YILI ŞUBAT AYINDA İHRACAT SEKTÖRLERİMİZİ ETKİLEYEN EKONOMİK GELİŞMELER

2013 yılı Şubat ayında sektörlerimizi etkileyen uluslararası olayların başında, en önemli ihracat pazarımız olan AB'deki krizin şimdilik dondurulmasına rağmen mevcut sorunların devam etmesi gelmektedir. Özellikle en sorunlu ülkelerden Yunanistan'ın bir kez daha AB yardımıyla iflasın eşiğinden dönmesi nedeniyle Avrupa'da krizin finansal etkileri şimdilik hafiflese de, reel ekonomi açısından sorunlar devam etmektedir. Nitekim Avrupa genelinde 2012 yılı boyunca yükselen işsizlik oranı 2013 yılının ilk ayının sonunda AB-27 genelinde % 10,8'e yükselirken, Euro Bölgesinde ise % 11,9'a çıkmıştır. Aynı dönemde Yunanistan'da işsizlik oranı % 27'ye yükselirken, İspanya'da ise % 26,2 olarak kaydedilmiştir.

AB genelinde perakende satışlarda da durgunluk yaşanmakta olup, 2013 yılının Ocak ayında geçen yılın aynı dönemine göre AB-27 genelinde % 0,9 düşüş yaşanırken, Euro Bölgesinde ise % 1,3 düşüş meydana gelmiştir.

Ekonomi uzmanlarının öngörülerine göre AB ekonomisinin 2013 yılında sıfır büyüme veya çok düşük oranda bir büyüme gerçekleştirmesi beklenirken, ekonomideki durgunluğun genel tüketimi ve bu ülkelerin ithalatlarını da negatif yönde etkileyerek sektörlerimizin bu bölgeye ihracatlarının sekteye uğramasından endişe edilmektedir.

Öte yandan, AB ekonomisindeki sorunlara karşın AB-27 ülkelerine hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, deri ve deri ürünleri ihracatı ve halı ihracatı 2013 yılı Ocak-Şubat döneminde geçen yılın aynı dönemine göre sırasıyla % 9,6, % 6,9 ve % 18,9 oranlarında artarken, yalnız tekstil ve hammaddeleri ihracatı % 12,5 oranında gerilemiştir.

İhracat sektörlerimizi yakından ilgilendiren döviz kurlarıyla ilgili olarak, rekabet gücünü doğrudan etkileyen euro/dolar paritesinde Ocak ayının yanı sıra Şubat ayının ilk yarısında da 1,36 – 1,37 seviyelerine dek yükselen parite, Mart ayının ilk haftası itibarıyla doların yükselmesi sonucu tekrar 1,30 – 1,31 seviyesine gerilemiş bulunmaktadır.

BELLİ BAŞLI PAZAR ÜLKELERDEKİ EKONOMİK GELİŞMELER

Rusya

İhracat sektörlerimizin en önemli ihracat pazarlarından Rusya ekonomisi 2012 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 4,9 büyürken, 2. çeyrek dönemde % 4, 3. çeyrek dönemde ise daha da yavaşlayarak % 2,9 büyüme göstermiştir.

Ülke genelinde perakende satışlar 2012 yılının ilk yarısındaki canlılığın ardından yılın ikinci yarısında nispeten yavaşlamış olup, yılın son döneminde de bu yavaşlama devam etmiş ve Ekim ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 4 artarken, Kasım ayında % 4,4 artış göstermiş, Aralık ayında ise yine % 4,4 artmış bulunmaktadır.

Öte yandan, Rusya genelinde hane halkı tüketici harcamalarının 2012 yılının 3. çeyrek döneminde bir önceki çeyrek döneme göre % 6 artış gösterdiği kaydedilmektedir.

Hazır giyim, deri ve tekstil ürünleri ihracatımız açısından önemli bir pazar olan Rusya ekonomisinde 2013 yılında ciddi bir düşüş öngörülmemen petrol fiyatlarının da etkisiyle canlılığın devam etmesi beklenirken, olası bir küresel ekonomik krizde petrol fiyatlarının düşmesi sonucunda gelirlerinin büyük bölümü petrole bağlı olan Rusya ekonomisinin orta ve uzun vadede düşük de olsa sıkıntıya girme olasılığı mevcuttur.

Dünya Bankası verilerine göre Rus ekonomisinin 2012 yılında % 3,5 büyüdüğü tahmin edilirken, 2013 yılında ise % 3,9 büyüme öngörülmektedir. IMF ise Rusya ekonomisinin 2013'te % 3,8 büyüyeceğini öngörmektedir.

Almanya

İhracat sektörlerimizin en önemli pazarı olan Avrupa Birliği'nin en büyük ekonomisi Almanya'nın GSYH'sinin 2012 yılının 4. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,4 büyüdüğü açıklanmıştır.

Almanya 2012 yılının 2. çeyrek döneminde % 1 büyürken, 2. çeyrek dönemde ise % 0,9 büyüme göstermişti.

AB'deki krize rağmen bugüne kadar ihracat ağırlıklı güçlü büyüme trendini nispeten koruyan Alman ekonomisinin güncel verilere göre ivmesini kaybetmeye başladığı görülürken, 2012 yılı genelinde % 1'in altında bir oranda büyüdüğü tahmin edilmektedir.

Almanya'da işsizlik oranı ise 2012 yılı Aralık ayında % 5,3 seviyesindeyken, yeni yılın ilk ayında da değişmeyerek % 5,3 seviyesinde kaydedilmiştir.

Almanya genelinde perakende satışlarda ise geçen yılın Aralık ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 3,7 düşüş kaydedilirken, yeni yılın ilk ayında ise % 2,4 artış kaydedilmiştir.

AB'yi derinden etkileyen finansal krize karşı güçlü sanayi ve ihracat altyapısıyla bugüne kadar iyi bir direnç gösteren Almanya'nın daralan dış pazarlar nedeniyle 2013 yılında krizin etkilerini daha derinden hissetmesi ve artan enerji ve işgücü maliyetlerinin de eklenmesiyle ekonomik büyümenin yavaşlaması beklenmektedir. Almanya Merkez Bankası Bundesbank ise durgunluğun geçici olduğunu ve 2013 yılında kısmen de olsa toparlanma beklendiğini belirtmektedir.

İtalya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve ihracat sektörlerimizin başlıca pazarlarından İtalya'nın 2012 yılının 4. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,7 küçüldüğü açıklanmıştır.

İtalya 2012 yılının 2. çeyrek döneminde % 2,3 küçülürken, 3. çeyrek dönemde ise % 2,4 küçülmüştü.

İtalya'da işsizlik oranı Aralık ayında % 11,2 seviyesindeyken, yeni yılın ilk ayında ise % 11,7 seviyesine yükselmiştir.

Güncel tahminlere göre İtalya ekonomisinin 2012 yılında % 2,4 daraldığı tahmin edilirken, 2013 yılı için öngörülen beklentiler de genelde çok olumlu çizgide seyretmemektedir.

Fransa

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden Fransa'nın, 2012 yılının 4. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,3 küçüldüğü açıklanmıştır.

Fransa 2012 yılının ilk çeyrek döneminde % 0,1 büyürken, 2. çeyrek dönemde ise % 0 büyümüştü.

Güncel tahminlere göre Fransa ekonomisinin 2012 yılı genelinde ancak % 0,1 – 0,2 aralığında büyüdüğü tahmin edilmektedir.

Fransa'da işsizlik oranı Aralık ayında % 10,6 seviyesindeyken, Kasım ayında da değişmeyerek % 10,6 seviyesinde kaydedilmiştir.

Fransa genelinde perakende satışlarda Aralık ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2 artış kaydedilirken, Ocak ayında ise % 3,2 artış meydana gelmiştir.

İngiltere

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden İngiltere'nin GSYH'sinin 2012 yılının 4. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,3 büyüdüğü açıklanmıştır.

İngiltere 2012 yılının 2. çeyrek döneminde % 0,2 küçülürken, 3. çeyrek dönemde ise % 0,2 büyüme kaydetmişti.

İngiltere'de işsizlik oranı ise 2012 yılının Aralık ayında % 7,8 seviyesindeyken, 2013 yılının Ocak ayında ise % 7,7'e gerilemiştir.

Güncel IMF tahminlerine göre İngiltere ekonomisinin 2012 yılında % 0,4 küçüldüğü öngörülmektedir.

İngiltere genelinde perakende satışlarda ise Aralık ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 1,5 artış kaydedilirken, yeni yılın ilk ayında ise % 0,7 artış meydana gelmiştir.

İngiltere Merkez Bankası, ekonominin bu yıl büyüme ve daralma arasında zikzak çizmeye devam edeceğini öngörürken, ülke ekonomisinin 2013 yılında daralması veya çok düşük oranda büyümesi beklenmektedir.

ABD

ABD ekonomisi son dönemde yaşadığı mali uçurum ve bütçe tavanı krizlerine rağmen Merkez Bankası FED'in gevşek para politikasının da yardımıyla 2012 yılının son dönemi ile yeni yılın ilk döneminde büyümeye devam etmekte ve AB ekonomilerinden genelde daha iyi bir görünüm sergilemektedir.

Bu çerçevede ABD ekonomisi 2012 yılının 2. çeyrek döneminde % 1,3 büyüme gerçekleştirirken, 3. çeyrek dönemde ise % 3,1 büyüme kaydedilmiştir. Güncel tahminlere göre ABD ekonomisinin 2012 yılı tamamında % 2,2 büyüdüğü tahmin edilmektedir.

Ülke genelinde gıda dışı perakende satışlar 2012 yılında geçen yıla göre % 4,9 yükselirken, aynı dönemde hazır giyim ve aksesuar ile ayakkabı perakende satışları ise % 5,5 artmış bulunmaktadır.

Öte yandan, 2012 yılı başında % 8,3 seviyesinde olan ABD genelinde işsizlik oranı, 2012 yılının Kasım ve Aralık aylarında ise % 7,8 olarak açıklanırken, 2013 yılının ilk ayında ise % 7,9'a yükselmiştir.

Irak

Ortadoğu pazarının önemli ülkelerinden ve Türkiye'nin yükselen ihracat pazarı Irak ekonomisinin 2012 yılında % 10'un üzerinde bir oranda büyüdüğü tahmin edilirken, 2013 yılında ise daha yüksek bir oranda büyüme beklenmektedir.

30 milyona yakın nüfusu ve gelecekte artması beklenen petrol gelirleri sayesinde alım gücünün de artması beklenen Irak'ta, başta güvenlik ve yüksek işsizlik olmak üzere halen ciddi sorunlar mevcuttur ve ülke nüfusunun %25'inden fazlası yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Bunlara rağmen özellikle ayakkabı, halı ve konfeksiyon sektörlerimiz için gittikçe büyüyen pazar haline gelen Irak'ın önemi ihracat sektörlerimiz açısından giderek daha da artmakta ve Kuzey Irak'ta bir çok Türk hazır giyim firması mağaza açmaktadır.

Öte yandan, yabancı petrol şirketlerinin Irak'ta petrol üretmeye başlamasıyla birlikte petrol ihracatının artması, buna paralel ülkenin mali durumunun düzelmesi ve büyümenin devam etmesi beklenmektedir. Halen milli gelirin büyük bölümü petrol ihracatından sağlanmaktadır.

Suudi Arabistan

Dünyanın başlıca petrol ihracatçılarından Suudi Arabistan'da, ülkenin GSYH'sinin 600 milyar doları aştığı hesaplanırken, satın alma paritesine göre kişi başına gelir ise 25 bin dolar seviyesinde bulunmaktadır. Öte yandan, yüksek refah düzeyine rağmen genç nüfus arasında işsizlik oranının yüksek olduğu kaydedilmektedir.

Bütçe gelirlerinin % 75'ini, toplam ihracatın ise % 90'ını petrol gelirlerinin oluşturduğu ülkede, son dönemde petrol fiyatlarındaki toparlanma ile birlikte ekonomide olumlu gelişmeler beklenmektedir.

Güncel verilere göre Suudi Arabistan'ın 2012 yılında % 6 düzeyinde bir oranda büyüdüğü tahmin edilirken, 2013 yılında ise % 4 oranında bir büyüme beklenmektedir.

İspanya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve hazır giyim başta olmak üzere ihracat sektörlerimizin önemli pazarlarından İspanya ekonomisi içinde bulunduğu borç sarmalı ve durgunlaşan ekonomiye bağlı olarak artan işsizlik oranı nedeniyle zor bir dönemden geçerken, ülkenin GSYH'sinin 2012 yılının 4. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,9 küçüldüğü açıklanmıştır.

İspanya 2012 yılının 2. çeyrek döneminde % 1,4 küçülürken, 3. çeyrek dönemde ise % 1,6 küçülmüştü.

Güncel tahminlere göre İspanya ekonomisinin 2012 yılında % 1,5 daraldığı tahmin edilmektedir.

AB'nin en yüksek işsizlik oranına sahip iki ülkeden biri olan İspanya'da işsizlik oranı Aralık ayında % 26,1 iken, Ocak ayında ise % 26,2 seviyesine yükselmiştir.

Hollanda

Özellikle hazır giyim ve konfeksiyon ihracatımızda önemli pazarlarımızdan olan Hollanda ekonomisi 2012 yılının 4. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,9 küçüldüğü açıklanmıştır.

Hollanda 2012 yılının 2. çeyrek döneminde % 0,4 küçülürken, 3. çeyrek dönemde ise % 1,2 küçülmüştü.

Güncel verilere göre Hollanda ekonomisinin 2012 yılında % 0,5 daraldığı öngörüldürken, 2013 yılında ise % 0,4 büyümesi beklenmektedir.

AB'nin en düşük işsizlik oranına sahip olan ülkelerinden biri olan Hollanda'da işsizlik oranı Aralık ayında % 5,8 seviyesindeyken, yeni yılın ilk ayında ise % 6 seviyelerine yükselmiştir.

Hollanda genelinde perakende satışlarda ise Kasım ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 5,4 düşüş kaydedilirken, Aralık ayında ise % 3,2 düşüş meydana gelmiştir.

Güncel IMF tahminlerine göre Hollanda ekonomisinin 2012 yılında % 0,5 daraldığı öngörüldürken, 2013 yılında ise % 0,4 büyüme tahmin edilmektedir.

TÜRKİYE DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

		2012 ŞUBAT 1000 \$	2013 ŞUBAT 1000 \$	DEĞİŞİM %	2012 OCAK-ŞUBAT 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2013 OCAK-ŞUBAT 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1	RUSYA FEDERASYONU	23.168	36.501	57,6	43.956	22,7	67.464	27,4	53,5
2	İTALYA	8.087	10.068	24,5	15.589	8,1	18.613	7,6	19,6
3	ALMANYA	7.550	7.136	-5,5	16.136	8,3	16.208	6,6	0,4
4	İRAK	5.407	8.128	50,3	10.005	5,2	14.687	6,0	46,8
5	İNGİLTERE	5.470	5.654	3,4	10.954	5,7	10.763	4,4	-1,7
6	FRANSA	4.822	5.035	4,4	9.955	5,1	10.503	4,3	5,5
7	UKRAYNA	1.716	4.473	160,7	2.755	1,4	9.131	3,7	231,5
8	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.250	2.654	-18,4	5.824	3,0	6.363	2,6	9,3
9	SUUDİ ARABİSTAN	3.258	3.211	-1,5	6.113	3,2	5.872	2,4	-3,9
10	HONG KONG	2.826	3.004	6,3	4.689	2,4	5.242	2,1	11,8
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		65.555	85.865	31,0	125.954	65,1	164.847	66,9	30,9
11	KIRGIZİSTAN	1.249	2.221	77,9	2.093	1,1	4.924	2,0	135,2
12	HOLLANDA	1.794	3.147	75,4	5.207	2,7	4.852	2,0	-6,8
13	ABD	1.467	2.502	70,6	3.094	1,6	4.629	1,9	49,6
14	BULGARİSTAN	2.945	2.281	-22,5	3.674	1,9	4.552	1,8	23,9
15	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	1.136	1.562	37,5	2.235	1,2	3.431	1,4	53,5
16	İSPANYA	2.526	1.612	-36,2	4.173	2,2	3.062	1,2	-26,6
17	AZERBAYCAN	1.381	1.826	32,3	2.726	1,4	3.053	1,2	12,0
18	KAZAKİSTAN	1.861	1.892	1,7	3.433	1,8	2.974	1,2	-13,4
19	ROMANYA	1.050	1.938	84,6	1.942	1,0	2.909	1,2	49,8
20	İSVİÇRE	933	814	-12,7	1.456	0,8	2.439	1,0	67,4
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI		81.897	105.661	29,0	155.988	80,7	201.670	81,9	29,3
21	BELÇİKA	772	1.528	98,0	1.578	0,8	2.281	0,9	44,5
22	CEZAYİR	845	1.243	47,1	1.370	0,7	2.043	0,8	49,1
23	TACİKİSTAN	572	1.308	128,6	668	0,3	2.013	0,8	201,4
24	İSVEÇ	528	1.005	90,5	990	0,5	1.795	0,7	81,4
25	TÜRKMENİSTAN	773	1.078	39,4	1.193	0,6	1.780	0,7	49,2
26	DANİMARKA	705	755	7,2	2.481	1,3	1.747	0,7	-29,6
27	LIBYA	872	947	8,7	1.701	0,9	1.606	0,7	-5,6
28	AVUSTURYA	538	661	22,8	1.365	0,7	1.590	0,6	16,5
29	ÖZBEKİSTAN	689	868	26,1	1.266	0,7	1.469	0,6	16,0
30	ESTONYA	110	1.005	816,7	304	0,2	1.408	0,6	363,3
31	İRAN	447	950	112,4	998	0,5	1.351	0,5	35,4
32	MİSİR	256	442	72,2	481	0,2	1.262	0,5	162,2
33	GÜNEY KÖRE	408	637	56,1	660	0,3	1.242	0,5	88,2
34	İSRAİL	512	639	24,7	801	0,4	1.109	0,5	38,5
35	TUNUS	512	378	-26,2	939	0,5	1.046	0,4	11,4
36	POLONYA	706	500	-29,1	1.059	0,5	1.046	0,4	-1,3
37	SİRBİSTAN	729	536	-26,5	1.094	0,6	1.009	0,4	-7,8
38	UMMAN	255	323	26,6	688	0,4	944	0,4	37,0
39	YUNANİSTAN	621	529	-14,8	1.522	0,8	902	0,4	-40,8
40	FINLANDİYA	397	769	93,6	565	0,3	882	0,4	56,0
41	BEYAZ RUSYA	1.210	556	-54,1	1.348	0,7	856	0,3	-36,5
42	YEMEN	0	647	162.437,9	43	0,0	808	0,3	1.772,0
43	AVUSTRALYA	292	198	-32,0	677	0,4	803	0,3	18,6
44	ÇEK CUMHURİYETİ	459	519	13,1	652	0,3	714	0,3	9,5
45	GÜRCİSTAN	422	385	-8,8	702	0,4	698	0,3	-0,6
46	ÜRDÜN	63	151	138,1	95	0,0	665	0,3	598,7
47	SUDAN	51	245	382,1	275	0,1	645	0,3	134,3
48	SLOVAKYA	192	372	93,7	446	0,2	607	0,2	36,2
49	KKTC	483	416	-13,9	618	0,3	605	0,2	-2,1
50	KUVEYT	112	81	-27,7	152	0,1	541	0,2	255,0
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI		96.427	125.332	30,0	182.720	94,5	237.136	96,3	29,8
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		7.154	5.470	-23,5	10.616	5,5	9.202	3,7	-13,3
AB (27) TOPLAMI		40.323	45.199	12,1	79.856	41,3	85.343	34,6	6,9
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		103.581	130.802	26,3	193.336	100,0	246.338	100,0	27,4